

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș.

Biuroul de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirii No. 25.

Apare în fiecare Duminica.

Prețul unui exemplar: 1 Leu.

Duminica I. din post.

Tâlcuirea Ev. dela Ioan I. 43—51.

Cu puține și simple cuvinte cheamă Mântuitorul în sf. evanghelie de azi pe Filip și Natanail (Vartolomei) la apostolat: „vino după mine” atâta e tot. Aproape cu aceleaș cuvinte a chemat cu două zile mai înainte pe Andrei și pre Simon-Petru și probabil pre Ioan, nu-i convinge, din contra îi lasă să se hotărească în voia lor liberă.

Precum după sfinții părinți ai bisericii, întruparea Cuvântului a depins de la învoirea liberă a Preacuratei, așa și împlinirea planului dumnezeesc referitor la mântuirea neamului omenesc prin colegiul sfinților apostoli a depins de urmarea de bună voie a acestora la chemarea Domnului.

Acestor hotăriri spontane a urmat un val imens de daruri cerești, cari au sfințit nu numai apostolii, dar întreaga biserică a lui Hristos și pre toți aceia, cari prin trinsa își vor găsi scăparea și mântuirea și cari vor preamări îndurările lui Dumnezeu în vecii vecilor.

Dacă Dumnezeu în demersurile sale referitoare la mântuirea neamului omenesc întreg a bazat nestirbită voința liberă a aceloră, pre cari i-ales să-i fie întâii lucrători la planurile sale adorabile, atunci putem fi siguri,

că în demersurile sale particulare referitoare la mântuirea firește căruia dintre noi nu va avea altă conduită:

Dumnezeu ne previne cu darul său, ne invită prin învățăturile sfintei sale biserici, prin exemple, prin intimplări și prin toate acelea mijloace, preste care dispune el fiind stăpânul suveran al evenimentelor, însă ne pune numai înaintea noastră voința lui sfântă: noi la rândul nostru cu toată libertatea alegem ori îndeplinind voința lui ori călcându-o.

Este înfricoșată aceasta libertate a noastră pentru că depinde vecnicia de felul cum o folosim și pentru că faptele noastre nu se vor judeca numai sub raportul restrins al faptelor față de voința lui Dumnezeu, dar și sub raportul urmărilor lor în viitor, așa că noi vom fi putreziiți de mult în mormânturi și și amintirea noastră va fi ștearsă din mintea tuturor, da dreptatea lui Dumnezeu va găsi încă izvorul blăstămat al unor șiruri neîntrerupte de fărădelegile timpurilor viitoare în faptele noastre păcătoase de acum.

Deci atare este răspunderea noastră dacă nu băgăm în seamă invitațiile de multe ori secrete și ascunse a le darului dumnezeesc și abuzăm

de libertatea ce ni s'a dat folosind voința noastră la călcarea poruncilor dumnezeiești.

„Dacă ai ști darul lui Dumnezeu — zice Isus la fântâna lui Iacob samarinenței — și cine îți zice ție dă-mi se beu, tu ai cere dela dânsul apă vie“.

Dacă am ști noi ce este darul lui Dumnezeu și cine este acel Dumnezeu, care ne imbie acest dar, nici când nu l'am refuza.

Natanail era să scape pentru un nimica darul apostolatului. Era zicala în Galilea, că din Nazareth nu poate veni nimic bun. Filip după ce a aflat pe Isus a mers la prietenul lui la Natail și ia zis: „Am aflat pre acela, de carele a scris Moise în lege și profeți, pre Isus Nazarineanul, zis-a lui Natanail „Din Nazareth poate fi ceva bun?“ Și cu un gest banal era să refuze o interesare pentru Isus, însă în acest moment hotărîtor Dumnezeu îi întinde mâna de ajutor în persoana lui Filip care îl îndeamnă și-l duce la Isus, zicându-i lui: „Vino și vezi!“

Noi nici nu știm de câte ori refuzăm pentru nimicuri invitațiile darului dumnezeesc, nu știm de câte ori nu am băgat în seamă acele momente scumpe — pentru că au fost plătită cu sângele Domnului nostru Isus Hristos, — în cari Spiritul sfânt ne invită la fapte bune ori ne reține de fapte rele și păcătoase și noi voim să ne descărcăm de aceste invitații ale darului cu scuze ridicole.

„Cu drag ți-ași împărtăși tainele mele dacă ai griji de venirea mea“ — zice Spiritul sfânt, ori noi trăim o viață atât de păcătoasă și destrebălată și așa ne încurcăm în grijile lumii, că nu putem auzi vocea Spiritului sfânt.

Deie Dumnezeu cel puțin în sfântul post, în care am intrat să fim atenți și înțelegători de îndemnul darului lui Dumnezeu.

Din catehism.

5. Ce trebuie să creadă omul a doua ?

Omul trebuie să creadă că în unul Dumnezeu sunt trei persoane sau fețe dumnezeiești.

Pentru mintea omenească este de necuprins aceasta trinitate a persoanelor în aceiaș singură ființă. Nu putem să zicem, că acest adevăr este în contra minții omenești, însă în tot cazul întrece puterile noastre mintale.

Toma Kempis spune, că dacă ar fi lucrurile lui Dumnezeu lesne de înțeles, atunci nu le-am putea numi acele admirabile și de necuprinse. Iară dacă deja lucrurile mâinilor lui Dumnezeu sunt pentru noi de necuprins, cum am putea avea pretenții de a cunoaște pre Dumnezeu însuși ? ființa lui ? formele și modul de existență a lui ?

Despre Dumnezeu numai Dumnezeu a putut și poate să facă descoperiri și noi numai atâta putem să știm lămurit despre El, cât a binevoit El a ne descoperi nouă despre sine însuși. Mintea omenească poate să ajungă la adevărul existenței lui Dumnezeu și la anumite însușiri a lui Dumnezeu prin creaturi, când de la însușirile creaturilor reflectăm la însușirile creatorului, de la zidiri la ziditor, însă aceste idei sunt numai indirecte și nu sunt precise.

Descoperirile mai însemnate ale Mântuitorului despre taina sfintei treimi făcute de Mântuitor la cina de pre urmă sunt următoarele: Și eu voi ruga pe Tatăl și alt Mângâitor va da vouă ca să rămână cu voi în veac (Ioan XDV. 16). Iar când va veni Mângâitorul, pre care eu voi trimite vouă dela Tatăl, Spiritul adevărului, carele dela Tatăl purcede, acela va mărturisi pentru mine (Io. XV. 26). Eu

sunt calea adevărul și viața: nimeni nu vine la Tatăl fără numai prin mine. (Io. XIV. 6). Și ori ce veți cere întru numele meu, aceia voi face ca să se preamărească Tatăl întru fiul. (Io. XIV. 13). Toate câte are Tatăl ale mele sunt. (Io. XVI. 15). Și aceasta este viața cea veșnică, ca să te cunoască pre tine unul adevăratul Dumnezeu, și pre care ai trimis, pre Isus Hristos. (Io. XVII. 3). Și acum mă preamărește tu Părinte la tine însuși cu mărirea, care am avut la tine mai înainte până a nu fi lumea, (Io. XVII. 5.) ... pentru că mai iubit pre mine mai înainte de întemeierea lumii. (Io. XVII. 24). Iar Mângâitorul, Spiritul cel sfânt, pre care i-l va trimite Tatăl întru numele meu, acela pre voi vă va învăța toate și va aduce aminte vouă toate cele ce am grăit vouă. (Io. XIV. 26). Iar când va veni acela Spiritul adevărului, va învăța pre voi la tot adevărul... (Io. XVI. 13).

După învierea lui din morți a zis învățăceilor: „Mergând învățați toate popoarele botezându-i în numele Tatălui Fiului și Spiritul Sfânt. (Mat. XXVIII. 19).

În urma acestor și altor descoperiri și învățături sfânta biserică catolică a crezut și învățat în toate timpurile, că în unul Dumnezeu sunt trei persoane sau fețe Dumnezeiești.

Biserica și Libertatea

(Urmare)

Băiatul a ajuns bărbat în vârstă. Este el oare cel puțin acum liber? De ar fi liber cu desăvârșire, atunci azi ar trăi cu o femeie mâine cu alta; ar putea să ia averea altuia fără nici o împotrivire, ar putea să detroneze pe un rege ca să ocupe el tronul, ar

putea să împlanteze cuțitul în inima vecinului său fără ca cineva să-i poată cere socoteala. Așa dar vedem că omul nu este liber, ca să poată face ce voește el; aceasta ar fi nedisciplină și anarhie, precum o predică unii socialiști și comuniști. Sunt o mulțime de restrângeri, cari au de scop să conducă pe om la adevărata libertate. Precum vița de vie este legată la harag, ca să nu se întindă prin noroi, ci ca să se înalțe cu atât mai mare libertate în aerul liber, tot așa este și cu libertatea omului.

Libertatea de gândire.

Se aude câte odată vorba: „Gândurile nu se vămuiesc“. Cu alte cuvinte noi putem gândi ce ne place nouă. Este oare aceasta adevărat? Putem noi oare să avem o absolută libertate de gândire? Nici de cum! Putem noi, oare să gândim că de două ori două fac cinci? De spus o putem spune, dar de gândit nici de cum. Dacă înțelegem ce însemnează, altminterlea nu putem gândi de cât că $2 \times 2 = 4$. Așa dar în gândire nu suntem liberi, ci atârnăm de adevăr. Legile moderne pedepsesc chiar și pe acela care a avut numai voința, numai gândul de a face ceva rău și la spus înaintea altora, deși n'a săvârșit fapta propusă. Însăși mintea ne spune că un gând criminal nu este învoit. Tot așa învață și credința și ne-o spune sfânta biserică. Un gând necurat sau de răsbunare la care ne oprim de bună voie, este deja păcat.

Libertatea morală.

Poate oare omul să urmeze obiceiurile, capriciile și pornirile sale? Nici într'un fel! El trebuie să se stăpânească, căci numai atunci este un adevărat liber. Petru cel Mare, împăratul Rusiei, fiind în stare de

beție, voia să omoare pe prietenul său intim Lefort. Devenind treaz el se rușină de fapta sa și zise: „Ticălosul de mine, eu pot să stăpânesc Rusia, dar nu pe mine însumi“. De aceea cuprind un mare adevăr cuvintele: Voinic e omul care se luptă cu leul, dar mult mai tare e acela care se slăpânește pe sine. Avem unele legi cari se întemeiază pe însăși natura omului, legea naturii, și pe cari nimeni nu le poate călca. Afară de aceasta mai avem și alte porunci dela Dumnezeu. Nu există nici un popor pe fața pământului, care să fi învoit o libertate a moravurilor fără nici o stavilă.

Libertatea de a vorbi și de a scrie.

Dacă nu-i învoit a ne gândi totdeauna, ceea ce voim, cum ar putea fi învoit să spunem sau să scriem tot ce ne-ar trăsni prin cap? E învoit oare ca omul să mințească sau să calomnieze după plac? Ii este oare permis să îndemne și atâțe pe alții la ură, la omor, la crimă? De sigur că nu.

Dar cum înțeleg dușmanii Bisericii libertatea de a vorbi? Ei sunt de părere, că fiecare poate vorbi tot ce-i vine în minte. Ei sunt de părere, că ziarele și cărțile pot scrie împotriva religiei și a Bisericii tot ce-a iscodit vreodată un nemernic oarecare. De acolo se face, că nu există nici un

vișiu, ce să nu fie scuzat sau poslăvit în unele cărți ori publicațiuni. Cutare scriitor propovăduște necredința, altul slăvește omorul, al treilea apără pe cei ce duc o vieață destrăbălată, al patrulea scuzează necredința conjugală: un altul injură pe preoți și Biserica; altul propune principii nedemne despre educație. Destrăbălarea e arătată ca o virtute, proprietatea ca furt, evlavia ca supersușiune.

Tiranii cei mai cruzi, ucigașii cei mai sângeroși, vișturile cele mai urâte au fost cântate și slăvite în anumite cărți. Să dăm deci în această priviință libertate deplină? Ar fi nebunia și prostia cea mai mare; ar fi impietatea consumată, și n'ar fi cu puțință să mai existe nici statul, nici societate, nici familia, nici un popor. De aceea atât în vorbă cât și în scris omul trebuie să se ia după adevăr, dreptate și bunele moravuri.

(Sentinela catolică)

(Va urma)

Cvităm sumele primite dela oficiul parohial Iapa 160 Lei și dela oficiul parohial din Berbești 100 Lei, iar domnișoarei profesoare *Irina Berinde* dela Liceul de fete „Domnița Ileana” îi mulțumim pentru celea 10 abonamente trimise.

Pe restanțieri îi rugăm cu insistența să binevoiască a-și achita datoria

Calendar săptămânal.

8—14 Martie 1925.

8. **Dumineca** I. din post. (Ev. Ioan I. 43—51. a inv. 7. glas 7.) C. P. Teofilact.
9. Luni. SS. 40 Muc. de Seb.
10. Marți. M. Conrad și cei impr. cu dânsul.
11. Miercuri. P. Sofronie Patriarhul Ierusalimului.
12. Joi. C. P. Teofan.
13. Vineri. Aducerea moașt. s. Nichifor.
14. Sâmbătă. Cuv. Păr. Benedict și Sf. M. Alexandru cel din Pidna.